

KARELIA-AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Riitta Rissanen, Ding Ma, Adel Rizvi, Hanna Teräs, Niina Nurkka ja Kirsi Mustonen. Karelia-ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Petri Raivo, Pekka Auvinen, Pia Hiltunen, Jaana Tolkki, Ulla Asikainen ja Anne Ilvonen**

Auditointivuosi **2024**, Karvin julkaisu **5:2024**

Kieli **Suomi**

ISBN **978-952-206-838-5 pdf**

2.3 Uudistumista edistävä toimintakulttuuri

- Korkeakoulun itsearviointi

Karelian toimintakulttuuri kannustaa uudistumiseen ja kokeiluihin. Henkilöstön on mahdollista tehdä työtä ja toimintatapoja koskevia aloitteita sekä aloitteita TKI-toimintaan. Aloitetoiminnan tarkoituksena on kannustaa henkilöstöä yhdessä ideointiin ja työyhteisön kehittämiseen, edistää yhteisöllisyyttä sekä saada ideat käyttöön. Aloitteellisuudesta myös palkitaan. Aloitteiden käsittelyyn on olemassa menettelytavat. Henkilöstön ja opiskelijoiden aloitteita käsitellään yhteistyö- ja työsuojelutoimikunnassa. TKI-aloitteita käsitellään TKI-tukitiimissä.

Kareliassa kannustetaan kokeilevaan kulttuuriin

Karelia on asiantuntijaorganisaatio, jossa kukin henkilöstöön kuuluva arvioi ja uudistaa työtään sekä työtapoja. Vuosina 2020–2021 aloitettiin hallinnon tiimimalli, joka perustuu strategiseen henkilöstösuunnitelmaan, valmentavaan johtamiseen ja itseorganisoituvien tiimien työskentelyyn. Tässä kokeilussa työtiimit ovat saaneet rakentaa työskentelytapansa kokeilukulttuurin periaatteiden mukaisesti itsenäisesti ja yhdessä sopien.

Kehittäjäopettaja-/kehittäjäkollegamallia on rakennettu INVEST-hankkeessa ja Tulevaisuuden työ-hankkeessa. Mallin avulla kehitetään Karelian pedagogista kulttuuria, opetussisältöjä, vertaisoppimista, tulosten vakiinnuttamista sekä osaamisen siirtoa projekteista opetukseen. Tarve osaamisen uudistamiseen on noussut opettajan työn nopeasta muutoksesta kohti hybridiopetusta, jossa vertaistuellia ja -oppimisella on keskeinen merkitys.

TKI-toiminnassa edistetään kokeilukulttuuria, jolla on vaikutusta laajemmin myös kumppanitahoihin ja yhteiskuntaan. TKI-projektit hyödyntävät kehittävän kokeilun työtapoja,

kuten yhteissuunnittelua, hackhaton -tapahtumia, innovointia, työpajoja, tuotteistamista ja testausta.

Opiskelijoiden kokeilukulttuuria ja opiskelijayrittäjyyttä edistetään monin eri tavoin

Opiskelijayrittäjyyden pitkäjänteinen kehittäminen on ollut Karelian strategisena tavoitteena vuodesta 2016. Vuonna 2018 aloitti toimintansa Karelia-ammattikorkeakoulun Y-akatemia, johon opiskelijat voivat hakeutua opintojensa alkuvaiheessa. Laaja joukko Karelian opettajia on suorittanut tiimimestarikoulutuksen, jonka aikana rakentui Kareliassa sovellettavan toimintamalli Y-akatemiaopintoihin. Y-akatemia tekee yhteistyötä Spark Joensuu -yrittäjyysyhteisön kanssa. Karelian Y-akatemian vahvuus on monialaisuus: sen opiskelijat tulevat monilta eri koulutusaloilta ja myös monet syntyvistä tiimeistä ovat monialaisia.

Opiskelijoiden kokeilukulttuuria sekä TKI-toiminnan ja opetuksen integraatiota edistetään myös tutkimus- ja oppimisympäristöissä. Pisimmällä monialaisten kokeiluiden yhdistämisessä ollaan hyvinvoinnin ja terveyden oppimisympäristö TARMO:ssa. Opiskelijoiden ja henkilöstön kokeilukulttuuria edistetään myös Draft Program® -yrittäjyysohjelman kautta. Draft -ohjelmasta on rahoitettu jo yli kymmenen vuoden ajan opiskelijoiden, henkilöstön ja alumniin tuotekehitystä ja yrittäjyyskokeiluja. Opiskelijoille on Y-akatemian lisäksi tarjolla myös yrittäjyysopintojen, -ohjauksen ja -palveluiden yrittäjyyspolku -tarjotin ja Innovation Month® -opintojakso (International Business-opinnot). Yrittäjyysopintoja tarjotaan myös kansainvälisessä yhteistyössä INVEST-konsortiossa, jossa tarjolla on kokeilevan yrittäjyyden oppimispolku.

Kareliassa vuodesta 2010 alkaen kehitettyä Draft-ohjelmaa on laajennettu vuosien mittaan myös yhteistyökumppaneiden käyttöön sekä Suomessa (Itä-Suomen yliopisto, Riveria, Savonia-ammattikorkeakoulu ja Savon koulutuskuntayhtymä) että ulkomailla. Draft palkittiin vuonna 2021 EU-komssion yrittäjyyden edistämisen kilpailussa. Vuonna 2022 ohjelmalle toteutettiin perusteellinen nykytilan analyysi ja mm. sidosryhmähaastattelut. Tämän pohjalta vuodelle 2023 laadittiin yksityiskohtainen kehittämissuunnitelma.

Vahvuudet

Rohkeisiin kokeiluihin ja uudistuksiin kannustava kulttuuri
Opiskelijayrittäjyyden pitkäkestoinen kehittäminen ja hyvät käytänteet

Kehittämiskohteet

Kokeiluista syntyneiden käytänteiden systemaattinen integrointi osaksi opetusta
Tiimimallin toiminnan jatkuva arviointi ja kehittäminen

2.3 Uudistumista edistävä toimintakulttuuri

- Auditointiryhmän arvio

Kareliassa on kokeiluihin kannustava ilmapiiri

Karelia-ammattikorkeakoulun toimintakulttuuri on kokeiluihin kannustavaa. Kokeiluissa ja uudistuksissa korostuu toimivan arjen merkitys ja auditointihaastatteluissa tuotiin usein esiin pienet käytännön toiminnan parannukset. Aloitelaatikon ja tiimityöskentelyn avulla henkilöstö voi tehdä erilaisia työhön ja toimintatapoihin liittyviä aloitteita. Henkilöstö voi esittää uusia hankeideoita myös aloitepankissa. Opiskelijat voivat antaa kehittämisideoita niin opetuksesta kuin korkeakoulun ilmapiiristä joko anonyyminä tai läheisyysperiaatteen mukaisissa keskusteluissa. Aloitteiden käsittelyyn on olemassa menettelytavat. Palautteiden käsittely tapahtuu esimerkiksi yhteistyö- ja työsuojelutoimikunnassa tai TKI-tukitiimissä.

Käytännön esimerkkinä kokeiluihin kannustavasta toimintakulttuurista auditointivierailulla nostettiin esiin hallinnon tiimimalli, joka otettiin käyttöön vuosina 2020–2021.

Auditointihaastatteluissa hallinnon tiimimallia kuvattiin itseohjautuvana ja uudistavana toimintana, joka antaa vastuun ja asiantuntijuuden tiimille. Haastateltavat kuvasivat tiimitoiminnan tukevan kokeilujen tekemistä ja vahvistavan luovaa ilmapiiriä. Tiimillä on mahdollisuus kokeilla uusia toimintatapoja ja mikäli kokeilu epäonnistuu, voidaan palata entiseen toimintatapaan tai kokeilla jotakin muuta tapaa. Auditointiryhmä pitää tiimimallia hyvänä ja kokeilukulttuuria edistävänä toimintamallina.

Kareliassa on otettu käyttöön kehittäjäopettajamalli, jonka tarkoitus itsearviointiraportin ja auditointihaastattelujen mukaan on kannustaa laajentamaan ja levittämään kehittämismyönteistä ilmapiiriä. Haastatteluissa ja henkilöstön työpajassa nostettiin esiin, että hyvien käytäntöjen jakamiseen on järjestetty erilaisia tilaisuuksia ja koulutuksia ja tietoa on saatavilla digitaalisilla alustoilla, mutta osaamisen ja hyvien käytäntöjen jakamiseen tarvitaan jatkossa vielä nykyistä enemmän yhteisiä toimintatapoja. Onnistuneet kokeilut ja uudet käytännöt eivät aina välity yksiköstä tai koulutuksesta toiseen. Auditointiryhmä suosittelee, että kokeiluista syntyneiden hyvien käytäntöjen jakamiseen kehitetään uusia, entistä monipuolisempia ja systemaattisempia toimintamalleja siten, että uudet hyvät käytänteet voidaan integroida osaksi jatkuvaa kehittämistä. Toimintamallien kehittämisessä kannattaa hyödyntää kehittäjäopettajamallia.

Itsearviointiraportin mukaan opiskelijoiden kokeilukulttuuria ja verkostoitumista edistetään monipuolisissa tutkimus- ja oppimisympäristöissä. Esimerkkeinä mainittiin oppimis- ja palveluympäristö TARMO sekä Karelian Y-akatemia, jossa opiskelijat voivat opiskella monialaisissa tiimeissä. Lisäksi Wärtsilän kampuksella sijaitsevat tekniikan ja liiketalouden tutkimus- ja oppimisympäristöt. Auditointivierailun perusteella tutkimus- ja oppimisympäristöjä käytetään monipuolisesti erilaisiin kokeiluihin ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen yhdessä työelämäkumppaneiden kanssa. Tutkimus- ja oppimisympäristöissä Karelian henkilöstö ja opiskelijat sekä työelämäkumppanit voivat oppia yhdessä kehittämällä ja kokeilemalla uusia ratkaisuja työelämään.

Kumppanuustoimintamalli mahdollistaa systemaattisen vuorovaikutuksen kumppaneiden kanssa

Karelian kumppanuustoimintamalli mahdollistaa toimivat menettelytavat sidosryhmäsuhteiden hallintaan ja uudistamiseen sekä systemaattiseen vuorovaikutuksen valittujen yhteistyökumppaneiden kanssa. Valituilla kumppaneilla on Karelian puolesta nimetty kumppanuusyhteyshenkilö ja yhteydenpito on säännöllistä. Kumppanifoorumit ja kahdenkeskeiset kumppanuustapaamiset ovat kiinteä osa kumppanuusmallin vuosikelloa, joka sisältää sähköisen viestinnän lisäksi fyysisiä kohtaamisia. Auditointivierailun mukaan työelämän kumppaneiden kanssa tehtävä yhteistyö on laajaa ja kumppanuuksia hyödynnetään monipuolisesti. Haastattelujen mukaan sidosryhmät kokevat kohtaamisten määrän riittäväksi. Auditointiryhmä pitää kumppanuusmallia hyvänä esimerkkinä suunnitelmallisesta vuorovaikutuksesta sidosryhmien kanssa.

Auditointivierailun mukaan vuorovaikutteisessa yhteistyössä Karelia hakeutuu aktiivisesti uudistamista ja kehittämistä mahdollistaviin kokeiluihin yhdessä sidosryhmien kanssa. Esimerkkinä haastatteluissa nostettiin Sairaanhoidajaksi Pohjois-Karjalaan -ohjelma, joka auttaa kansainvälisten opiskelijoiden työllistymistä Siun Soteen. Kummiyritystoiminnan avulla paikalliset yritykset ovat saaneet töihin motivoituneita kansainvälisiä osaajia. Karelia toimii myös merkittävänä muuttuviin työelämätarpeisiin reagoivana täydennyskouluttajana monille kumppaniorganisaatioiden esihenkilöille ja henkilöstölle. Auditointihaastatteluissa nousi esille, että Karelia on pystynyt joustavasti rakentamaan erilaisia opintopolkuja kumppaniorganisaatioiden henkilöstölle kesken jääneiden tutkintojen loppuun saattamiseksi. Tämä korostui erityisesti ICT-toimialalla, jossa opiskelijat rekrytoidaan työpaikoille kesken insinööriopintojen.

Karelia toimii aktiivisesti erilaisissa alueellisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa. Alueellisesti Karelia toimii maakunnallisissa asiantuntijaryhmissä, kuten Pohjois-Karjalan maakuntaliiton POKAT-ryhmässä. Kansallisista verkostoista auditointivierailun aikana nostettiin esille erityisesti SIMHE (Supporting Immigrants in Higher Education in Finland), jossa Karelian tulokset ovat itsearviointiraportin mukaan erittäin hyviä. Karelia on mukana kansainvälisessä INVEST European University Alliance -verkostossa, joka tuo uusia mahdollisuuksia verkoston kumppanikorkeakoulujen yhteistyöhön.

Alumnyhteistyössä on vielä hyödyntämätöntä potentiaalia

Auditointivierailun perusteella alumnit ovat tärkeä voimavara Karelia-ammattikorkeakoululle tunnettavuuden, työelämäläheisyyden ja vaikuttavuuden näkökulmasta. Haastatteluiden mukaan joka kymmenes Pohjois-Karjalan työelämässä oleva henkilö on Karelian alumni. Kareliasta valmistuneita on usein nimitetty alueen eri organisaatioiden johtotehtäviin. Auditointiryhmään teki vaikutuksen Karelian alumnien määrä Pohjois-Karjalan alueen elinkeinoelämässä ja alueelle jäävien osuus valmistuneista.

Auditointihaastattelujen mukaan alumneja hyödynnetään Kareliassa monipuolisesti muun muassa

opiskelijarekrytoinnissa ja Karelian järjestämällä työelämäpäivillä. Alumnit tuovat keskusteluissa Karelian henkilöstön kanssa esiin, millaisia muutoksia työelämään on tulossa ja mitkä asiat eri koulutusaloilla korostuvat. Auditointiryhmä näkee alumneissa ja alumnitoiminnassa kuitenkin vielä hyödyntämättömiä mahdollisuuksia. Auditointiryhmä suosittelee Kareliaa nykyistä monipuolisemmin hyödyntämään alumnejaan Karelian tunnettuuden, työelämäläheisyyden ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden vahvistamisessa. Alumnitoiminnan kehittämiseksi Karelian kannattaa asettaa alumnitoiminnalle selkeät tavoitteet ja mittarit tavoitteiden toteutumisen seurannalle.